

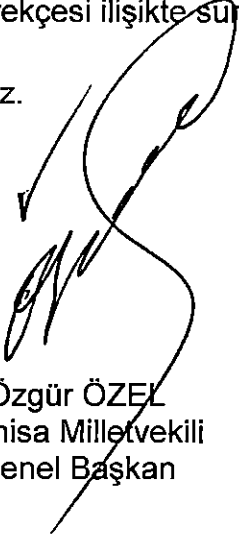

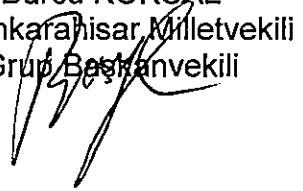
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 22 Kasım 2023
Sayı : 244

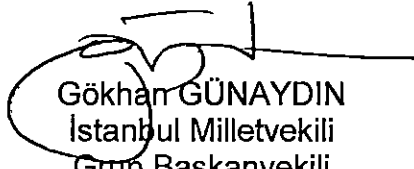
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

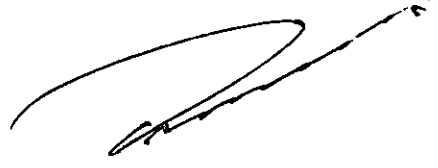
5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

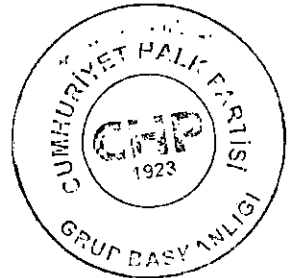

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
Genel Başkan

Burcu KÖKSAL
Afyonkarahisar Milletvekili
Grup Başkanvekili

Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

Ali Mahir BAŞARIR
Mersin Milletvekili
Grup Başkanvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 23-11-2023	Esas No: 2/1787

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ
2 2 Kasım 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
2 2 Kasım 2023
No: 1328838

GENEL GEREKÇE

Mesleki ve teknik eğitimin ana unsurlarından birisi işyeri ile eğitim kurumu arasında kurulan ve uygulamaya dayalı eğitimidir. Çeşitli eğitim kurumlarında eğitim veya öğrenim gören öğrenciler, çıraklar, bursiyerler, kursiyerler eğitim süresi içerisinde işyerinde doğrudan uygulamalı eğitim almaktadırlar.

Eğitim süreleri içerisinde maruz kalabilecekleri mesleki ve sağlık risklerine karşı iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası kapsamında sigortalı sayılmışlardır. Ancak, söz konusu kesimin işyerinde çalıştığı bu dönem, yaşlılık, maluliyet ve ölüm gibi riskleri kapsamamakta ve bu nedenle de bu sigorta kolları kapsamı dışında bırakılmaktadırlar. Eğitim gören bu kişiler, işyerinde çalıştıkları bu dönemde çalışma ilişkisinin tarafı haline gelmektedirler ve bu çalışma karşılığında da bir gelir elde etmektedirler. Bu nedenle de yaşlılık, ölüm ve maluliyet gibi riskler kapsamında da korunmaları sosyal güvenlik hakkı kapsamında bir hak olarak değerlendirilmelidir.

Anayasamızın 60. Maddesinde düzenlenen ve devlete yükümlülük getiren sosyal güvenlik hakkının bir parçası olan yaşlılık, ölüm ve maluliyet sigortasından bu kesimlerin de yararlandırılması çırakların, bursiyerlerin ve kursiyerlerin sosyal ve ekonomik risklere karşı da korunmasını sağlayacaktır.

Ancak, günümüzdeki meri mevzuatımızda çıraklıkta, stajda veya kurslarda geçen bu süreler uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalılık süresi olarak tanımlanmadığı için söz konusu sigortalılar bu risklere karşı korunmamaktadırlar.

31/05/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda yapılması teklif edilen bu değişiklik ile mesleki ve teknik eğitimin içinde yer almış, kursiyer olarak veya stajyer olarak eğitimleri sırasında zorlu çalışma hayatları içinde stajlarını sürdürmüş ve bu stajlarını başarıyla tamamladıktan sonra kalifiye teknik eleman olarak ülkemize katma değer sağlamakta olan vatandaşlarımızın sigortalılıkları ile ilgili mağduriyetleri giderilmiş olacaktır.

Bu gerekçelerle çıraklık veya staj sürelerinin başlangıç tarihinden başlamak üzere bu sürelerin uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalılık süresinden sayılması ve bu süreler için borçlanma hakkı verilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, 8 Eylül 1999 tarihinden önce bu şekilde çalışanlar açısından bir defaya mahsus olmak üzere özel bir borçlanma hakkı getirilerek sigortalılık tarihinden önce yapılan çıraklık ve stajların süresi kadar borçlanılması halinde borçlanılan süre kadar sigortalılık başlangıç tarihinin geriye çekilmesi önerilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Sadece kısa vadeli sigorta kollarına tabi olan ıracak, bursiyer, kursiyer ve stajyerlerin uzun vadeli sigorta kolları açısından da sigortalı olarak tanımlanması öngörülmektedir.

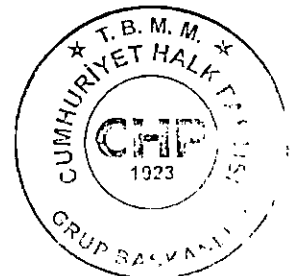
Madde 2 - ıracılık, kursiyerlik ve staj sürelerinin başlangıç tarihlerinin, uzun vadeli sigorta kolları açısından da hizmet ve sigorta başlangıç tarihi sayılması amaçlanmaktadır.

Madde 3 - ıracılık, kursiyerlik ve staj sürelerinin uzun vadeli sigorta kolları açısından borlanılabilmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Madde 4 – 08.09.1999 tarihinden önce yapılan ıracılık ve staj sürelerinin uzun vadeli sigorta kolları açısından borlanılabilmesine ve borçlanılan bu srelerin sigortalılık başlangıç tarihinden önce ise sigortalılık başlangıç tarihinin borçlanılan süre kadar geriye götürülmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Madde 5 – Yürürlük maddesidir.

Madde 6 – Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR ve GENEL SAĞLIK SİGORTASI
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5 inci maddesine aşağıdaki (h) fıkrası eklenmiştir.

“(h) Maddenin (b) ve (e) fıkraları kapsamındaki sigortalılar Kuruma başvurmak şartıyla, uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı sayılırlar.

MADDE 2- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “bursiyer” ibaresinden sonra gelmek üzere “kursiyer” ibaresi ve aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Birinci fıkranın (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanların uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalılık başlangıç tarihi kısa vadeli sigortalılık tarihinin başlangıcı olarak tanımlanır. Sigortalı 18 yaşından küçük ise uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalılık başlangıç tarihi olarak 18 yaşını doldurduğu gün olarak esas alınır.”

MADDE 3 - 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve maddenin dördüncü fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“k) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler ile meslekî ve teknik ortaöğretim ile yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler, mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler, kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerin bu bentte belirtilen sigortalılık süreleri,”

“ a) Birinci fıkranın (a), (b), (d), (e), (f), (g), (h), (j) ve (k) bentleri gereği borçlananlar, borçlandığı tarihteki 4 üncü maddenin birinci fıkrasının ilgili bendine göre,”

MADDE 4- 31/05/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 78 - Bu Kanuna tabi olarak çalışan veya isteğe bağlı sigortaya yahut topluluk sigortasına prim ödemekte olan sigortalılardan; 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler ve meslekî ve teknik ortaöğretim ile yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler, mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler, kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerin bu kanunun beşinci maddesinin (b) ve (e) fıkralarına göre geçen bu süreleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde kendilerinin veya hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları ve talep tarihinde 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt ve üst sınırları arasında olmak üzere, kendilerince belirlenecek günlük kazancın % 20'si üzerinden hesaplanacak primlerini borcun tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde ödemeleri şartı ile borçlandırılarak, borçlandırılan süreleri sigortalılıklarına sayılır.

Borçlandırılan sürenin karşılığı olan gün sayısı, sigortalının prim ödeme süresine katılır. Şu kadarki 08.09.1999 tarihinden önce sigortalı olanlar için, bu Kanuna göre tespit edilen sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler için borçlandırılma halinde, sigortalılığın başlangıç tarihi, borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülür.

MADDE 5 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

